

Yabancılara Türkçe Öğretimi Ders Kitapları İncelemesi Odaklı Lisansüstü Çalışmalar Üzerine Bir Değerlendirme*

**

An Evaluation of Postgraduate Studies Focused on Teaching Turkish to Foreigners Textbooks Analysis

Hakan YALAP¹ Rabia Esmâ BAKAL²

¹Neveşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi
ABD, hakanyalap@hotmail.com

²Türkçe Öğretmeni re.bakal@hotmail.com

Makale Türü/Article Types: Derleme/ Review Article

Makalenin Geliş Tarihi: 08.09.2022

Yayına Kabul Tarihi: 08.11.2022

ÖZ

Dil öğretiminde temel kaynaklardan biri ders kitaplarıdır. Bu doğrultuda yabancılara Türkçe öğretimi ders kitaplarına gereken hassasiyetin gösterilmesi, dil öğretim sürecinin sağlıklı bir şekilde ilerlemesinde yadsınamaz bir gerçekliktir. Bu makalede, yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde bazı kurumlar tarafından farklı içeriklerle oluşturulan ders kitaplarını belirlenen kıstaslar ölçüsünde inceleyen yüksek lisans ve doktora tezleri, nitel ölçütler ışığında değerlendirilmiştir. İncelemeye alınan lisansüstü çalışmalar, 2007-2020 yılları arasında yayınlanan araştırmalarla sınırlandırılmıştır. Makalede, yayınlanma tarihine göre önce yüksek lisans tezlerinin daha sonra ise doktora tezlerinin künyesi ve değerlendirmeleri yer almaktadır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında ders kitabı incelemesi yapan; 106 adet yüksek lisans, 8 adet doktora tezi tespit edilmiştir. Tespit edilen tezlerin muhtevasında bulunan problem durumları, bulgular ve sonuçlar incelendiğinde; bazı çalışmalarda örneklem değişmekle beraber aynı konu etrafında araştırmaların yapıldığı, birbirini tekrar eden çalışmalarla yıldan yıla nicel bakımdan artışın olduğu görülmektedir. Yüksek lisans ve doktora tezlerinin, aynı konular etrafında birbirini tekrar etme durumu dikkat çekmektedir. Bu sebeple; ders kitabı incelemesi yapan lisansüstü çalışmaların değerlendirilmesi, araştırmanın çıkış noktasını oluşturmaktadır.

* **Alıntılama:** Yalap, H. ve Bakal, R. E. (2022). Yabancılara Türkçe öğretimi ders kitapları incelemesi odaklı lisansüstü çalışmalar üzerine bir değerlendirme. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 42(3), 2305-2350.

** Bu makale, Doç. Dr. Hakan Yalap danışmanlığında hazırlanan “Yabancılara Türkçe Öğretimi Ders Kitapları Üzerine Yapılan Lisansüstü Çalışmaların İncelenmesi” adlı yüksek lisans tez çalışmasının verilerinden yararlanılarak hazırlanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi, Ders Kitabı, Bibliyografya, Lisansüstü Çalışmalar

ABSTRACT

Textbooks are one of the fundamental resources in language teaching. In this perspective, for the process of language teaching to progress in a healthy way, it is an undeniable fact that one should show the required sensitivity to the textbooks for teaching Turkish as a foreign language. In this article, master's theses and doctoral dissertations examining textbooks prepared by some institutions with different contents to teach Turkish as a foreign language under some certain criteria were evaluated in light of qualitative criteria. Postgraduate studies under examination were limited to the ones published between the years of 2007 and 2020. The article contains tags and evaluations of first master's theses and then doctoral dissertations depending on their issue dates. 106 master's theses and 8 doctoral dissertations were detected examining textbooks in the field of teaching Turkish as a foreign language. When problem situations, findings, and results from the contents of the detected theses and dissertations were examined, although the samples vary in some studies, it was seen that studies are performed on the same topics and there is an increase in qualitative studies from year to year with repetitive studies. It is significant that master's theses and doctoral dissertations repeat one another on the same topics. Therefore, this study was initiated to evaluate the postgraduate studies examining textbooks.

Keywords: Teaching Turkish as a Foreign Language, Textbook, Bibliography, Postgraduate Studies

GİRİŞ

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimine yol göstermek amacıyla birçok çalışma gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmaların yanı sıra, öğretim gerçekleştirilirken kullanılacak materyaller de oluşturulmuştur. Bu materyallerin amacı, Türkçeyi en doğru biçimde öğretebilmek üzerine tasarlanmıştır. Ders ve çalışma kitapları, yardımcı kaynaklar, video ve CD'lerin tümü, bu amaca hizmet etmektedir. Dil öğretiminde kullanılan materyaller, bütün olarak incelendiğinde bazı farklılıklara sahip olsalar da birbirleriyle çelişen bilgileri içermemektedir. Hangi konuların, hangi seviyede, ne kadar öğretilmesine dair ortak bir görüşün bulunmaması, YÖÖ alanında kullanılacak ortak bir müfredatın olmayışından kaynaklanmaktadır. Bu durum da ders kitaplarındaki farklılığın açıklaması olarak gösterilebilir. Derslikler, öğretimi yapan kişiler, yöntem ve teknikler, dersliklerde kullanılan araç ve gereçler, ders kitapları, plan ve programların

hepsi, amacına uygun olarak düzenlenmektedir. Sistemin her bir ögesi, birbiriyle uyum içerisinde olduğu gibi kendi özelinde de çelişkiye düşmemelidir. Yapılan araştırmalara göre sınıf içerisinde en çok kullanılan materyalin ders kitapları olduğu ve öğretmen için önemli bir yerinin bulunduğu bilinmektedir. Ders kitapları okulda eğitim gören bireylerin doğrudan bilgiye ulaşabildiği kaynakların başında gelmektedir. Tarihsel süreç incelendiğinde ilk kitapların “ilkel insanın duygu, düşünce ve amaçlarını anlatmak için çizimler yaptığı mağara duvarları olduğu, günümüz kitaplarına değin gelişim gösteren kitabın ilk örneğinin Eski Mısır’da yapıldığı” görülmektedir (Sayın, 2001). Türkçenin yabancı bir dil olarak öğretimini konu alan bilinen en eski çalışma Kaşgarlı Mahmut’un “1068 yılında başlayıp 1070 yılında bitirdiği” (Akyüz, 2001) *Dîvânu Lugâti’t-Türk* adlı eseridir. Bir sözlük niteliği taşıyan bu eser, muhteva bakımından Türk kültür ve yaşayış öğelerine bolca yer vermiştir. Eserde, tümevarım ve dil bilimsel çeviri yöntemlerinden faydalanılmıştır. Örneklerinde deyim ve atasözlerinden sıkça bahseden Kaşgarlı, günümüzde kabul gören öğretim yöntemlerini o dönemde dahi kitabında kullanmaktadır (Demir, 2010). Bu eser; Araplara Türkçeyi öğretmek amacıyla kullanıldığı düşünülen, çok kapsamlı bir kamustur. Ancak bu eserin amacının Araplara Türkçe öğretmek olduğu hususunda alanyazında fikir ayrılıkları mevcuttur. Örneğin Ceval Kaya’nın (2009) “*Dîvânu Lugâti’t-Türk* Araplara Türkçeyi öğretmek için mi yazılmış?” adlı bildirisinde bu eserin hiçbir şekilde ders kitabı özelliği taşımadığını, buna kanıt olarak da eserin giriş bölümündeki kelimelerin incelenmesi gerektiğini söylemiştir. Kaşgarlı Mahmut’un bu eseri kaleme almasındaki amaç, İslam coğrafyasındaki Türk hâkimiyetini pekiştirip Türkçenin Arapça gibi gelişmiş bir dil olduğunu kanıtlamaktır. Kaya, giriş bölümündeki önsözden yola çıkarak bu kamusun; Araplara Türkçe öğretmek amacı gütmeyeceğini, dil öğretiminde kullanıldığına dair kanıtın olmadığını da belirtmektedir. Bu düşünce doğrultusundaki başka bir çalışma ise 2016 yılında yayımlanmıştır. Bu çalışmada *Dîvânu Lugâti’t-Türk*’ün tek amacının Araplara Türkçe öğretmek olmadığı, eserin günümüzde bu şekilde anılmasının çok büyük bir haksızlık olduğu savunulmuştur (Bacaklı, Kapağan ve Kundakçı, 2016). Kaşgarlı Mahmut’un asıl olarak yabancılara Türkçe öğretmeyi amaçlayan eseri ise “*Cevahiri-n Nahv fi Lügat-it Türk*” adlı gramer kitabıdır ancak bu eserin orijinal metnine veya varyantlarına bugüne

dek ulaşılamamıştır. “Cevahiri-n Nahv fi Lügat-it” Türk adlı eserde, Türkçe gramere yer verildiği bilgisi ise Kaşgarlı’nın bilinen diğer eserlerinden öğrenilmekte ve bu eserin amacının yabancılara Türkçe öğretmek olduğu açıkça belirtilmektedir (Akyüz, 2001). Ali Şir Nevaî’nin 15. yüzyılda yazmış olduğu dillerin karşılaştırılması manasına gelen “Muhakemetü’l-Lugateyn” adlı eserinde; Türkçe ve Farsça karşılaştırılmış, Türkçenin üstünlüğü vurgulanmıştır. Eserin giriş bölümünde yüz adet Türkçe kelime sıralanmış ve Farsça karşılıkları verilmiştir. Nevaî, gerekli gördüğü kısımlarda bu kelimelerin Arapça karşılıklarını da vermiştir (Erdem, 2009). Osmanlı Türkiye’sinde de Türkçe öğretimi çalışmalarının olduğu bilinmektedir. Fakat bunların çoğunlukla yabancıların hazırlamış olduğu gramer kitapları ve sözlükler olması dikkat çekicidir. Yabancılara Türkçe öğretiminin sistematikleştiği ve kurumsallaştırılmaya başlandığı döneme gelindiğinde, Ankara Üniversitesi bünyesinde açılan TÖMER’in kurulması, kurumsallaşmanın ilk adımıdır. 1984’te Türkçeyi en iyi şekilde öğretmek, yabancılara Türkçe öğretimini sistematikleştirmek amacıyla kurulmuştur (Bayraktar, 2003). 2007 yılında, Türk kültürünü dünyaya tanıtmak, Türk dili ve sanatı alanında eğitim almak, Türkiye’nin diğer ülkeler ile olan manevi alışverişini kuvvetlendirmek amacıyla Yunus Emre Enstitüsü kurulmuştur. 2009 yılında faaliyetlere başlayan bu kuruluş; yabancılara Türkçe öğretiminin yanı sıra Türkiye’nin tanıtımını, kültürel ve sanat faaliyetleriyle yurtdışında da gerçekleştirmektedir. Türkçeyi yabancı dil olarak öğretmeyi amaçlayan kurum ve kuruluşlar, bu öğretimi gerçekleştirebilmek için kendi bünyelerinde ders kitapları oluşturmuşlardır. Yabancılara Türkçe öğretiminin akademik kısmında da bu alanda kullanılan ders kitaplarının araştırmaları, incelemeleri ve tespitleri önemli yer tutmaktadır. Bu çalışmada da 2007-2020 yılları arasında yabancılara Türkçe öğretimi alanında kullanılan ders kitaplarını inceleyen yüksek lisans ve doktora çalışmaları tespit edilmiştir. Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti, Yeni Hitit Türkçe Öğretim Seti, İstanbul Türkçe Öğretim Seti, Türkçeye Yolculuk Öğretim Seti, Türkçe Öğreniyorum Ders Kitabı Seti, İzmir Türkçe Öğretim Seti vb. ders kitaplarının, makaleye dâhil edilen lisansüstü çalışmaların örneğini oluşturduğu söylenebilir. Alanyazın taraması sonucunda elde edilen bulguya göre, 106 adet yüksek lisans tezi ve 8 adet doktora tezine

ulaşmıştır. Bu makalenin amacı da tespit edilen 114 lisansüstü çalışmanın nitel ölçütler ışığında değerlendirilmesidir.

YÖNTEM

Nitel araştırmalar, “gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama tekniklerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma” olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Bu çalışmada da nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması, tarama ve doküman analizi tekniklerinden yararlanılmıştır. Makalenin temelini oluşturan problem soruları şu şekilde sıralanabilir:

1. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminin konu edinildiği lisansüstü çalışmaların ihtiva ettiği ders kitabı araştırmalarının niteliği nedir?
2. Nicelik olarak her sene artış gösteren akademik çalışmalarla, YTÖ alanının özellikle ders kitabı incelemesi yapan lisansüstü çalışmaları, içerik yönünden ne derece benzerlik taşımaktadır ve bu çalışmalar birbirinin tekrarı niteliğinde midir?

Literatür taraması, 2007 ve 2020 yılları arasında sınırlandırılmıştır. Son tarama işlemi 25.11.2020 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Tarama yapılırken yabancılara Türkçe öğretimi, YTÖ, ders kitabı, Yeni Hitit, Yedi İklim, öğretim setleri, TÖMER, DİLMER, dört temel beceri gibi kavramlardan yararlanılmıştır. Tarama gerçekleştirilirken yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitaplarını inceleyen tezler seçilmiştir. Alanyazın taramasında, yabancılara Türkçe öğretimi alanında yapılmış lisansüstü çalışmaların incelendiği araştırmalar bulunmaktadır. Bu araştırmalar içerisinde özellikle ders kitabı incelemesi yapan çalışmaların analiz edildiği makaleler de bulunmaktadır. Makaleler; tez sayısı, tez içeriği, problem durumu, tez konusu vb. konularda analizlerle gerçekleştirilmiştir. Maden (2020) tarafından yayınlanan *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Ders Kitapları İle İlgili Lisansüstü Tezlerin Analizi* adlı makalede 1995 ile

2020 yılları arasında tarama gerçekleştirilmiş ve yüksek lisans ile doktora tezlerinden toplamda 155 adet teze ulaşılmıştır. Ulaşılan tezler, belirli ölçütlerle incelenmiştir. Maden'e ait makale ile bu makale arasında, tarama sonucunda ulaşılan tezler bakımından sayısal farklar bulunmaktadır. Maden'in makalesinde araştırmaya dâhil edilen tezlerin adları verilmediği için hangi tezlerin incelendiği bilinmemektedir. Dolayısıyla ortaya çıkan sayısal farklılığın sebebi tespit edilememiştir. Alanyazında YTÖ'deki lisansüstü çalışmaları inceleyen araştırmalardan bazıları, belirli tarih aralığında tüm yayınlara yer verirken bazıları herhangi bir tarih aralığı belirtmeden yabancılara Türkçe öğretimi alanındaki akademik çalışmalara yer vermiştir. Örnek olarak; Göçer, Tabak ve Coşkun (2012)'a ait "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Kaynakçası", Göçer, Çaylı ve Çavuş (2016)'a ait "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimiyle İlgili Kaynakça Denemelerine Kesitsel Bir Katkı" adlı makaleler ve Özer'e (2019) ait "Yabancılara Türkçe Öğretimi Konusunda Türkçe Yayımlanmış Bilimsel Çalışmaların Bibliyografyası ve Doktora Tezlerinin Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni Bağlamında Analizi" adlı doktora tezi verilebilir. Bu örneklerin haricinde yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında yapılmış başka bibliyografya çalışmaları da bulunmaktadır. YTÖ alanında oluşturulmuş lisansüstü çalışmaların değerlendirildiği ve bilhassa ders kitabı incelemesi yapan araştırmaların analiz edildiği makaleler bulunmaktadır. Bu çalışmalar ise genel olarak lisansüstü araştırmaların; yayınlanma yılı, hangi yılda kaç adet çalışma yapıldığı, çalışmaların danışman unvanı dağılımları, tercih edilen konuların tasnifi, araştırma yöntemleri, araştırma eğilimleri gibi konularda analiz yapmaktadır.

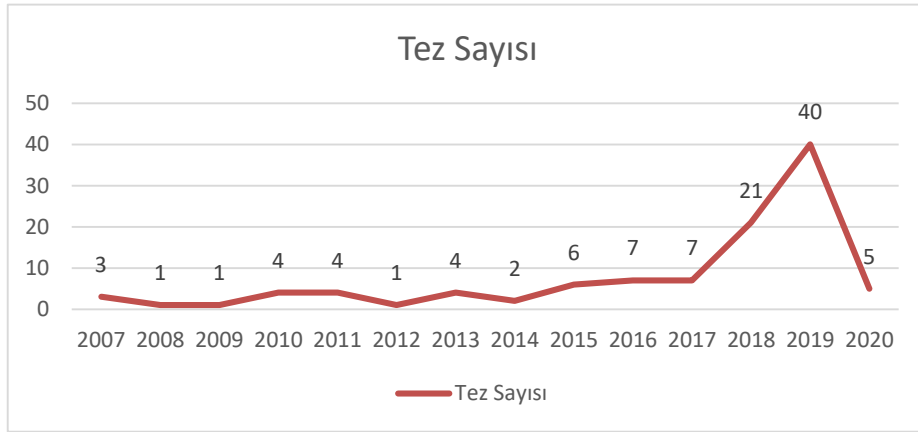
Etik Kurallara Uygunluk

Makale, saha uygulaması içermediğinden ve veriler internette herkesin kullanımına açık olarak yayımlandığından etik kurul izni gerektirmemektedir.

BULGULAR

1. Ders Kitabı İncelemesi Yapan Yüksek Lisans Tezleri ve Bu Tezlerin Değerlendirilmesi

Şekil 1. Yabancılara Türkçe Öğretimi alanında Ders Kitabı İncelemesi Yapan Yüksek Lisans Tezlerinin Yıllara Göre Dağılımı

Şekilden de görüldüğü üzere yabancılara Türkçe öğretimi alanında ders kitabı incelemesi yapan ilk yüksek lisans çalışmalarına 2007 yılında rastlanmıştır. Ulusal Tez Merkezi sisteminde yapılan son tarama tarihinden sonra yayınlanan tezler, bu çalışmanın sınırlılığında olmadığı için 2020 yılında nicel bakımdan ani bir düşüş varmış gibi görünmektedir. Yabancılara Türkçe öğretimi alanında ders kitabı incelemesinin en yoğun yapıldığı yıl 2019'dur. 2019 yılında, 40 adet çalışma ile bir önceki yıl olan 2018'in neredeyse iki katı kadar çalışma yapılmıştır. Hangi yıl hangi yüksek lisans tezinin yayımlandığının bilgisi aşağıda sıralanmıştır.

2007

1. Koşucu, F. Z. (2007). *Türkçenin Yabancılara Öğretiminde Ulaçların Düzeylere Göre İncelenmesi*. İstanbul Üniversitesi, Yabancı Dil Olarak Türkçe Bilim Dalı, İstanbul.
2. Pehlivan, F. (2007). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kültürlerarası Etkileşim Odaklı Yaklaşım Uyarınca Metin Çalışmaları*. İstanbul Üniversitesi, Yabancı Dil Olarak Türkçe Bilim Dalı, İstanbul.
3. Ülker, N. (2007). *Hitit Ders Kitapları' Örneğinde Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kültür Aktarımı Sürecine Çözümleyici Ve Değerlendirici Bir Bakış*. İstanbul Üniversitesi, Yabancı Dil Olarak Türkçe Bilim Dalı, İstanbul.

2008

1. Zenk, O. (2008). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Ders Kitaplarının Oluşturmacı Kuramın İlkeleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi*. İstanbul Üniversitesi, Yabancı Dil Olarak Türkçe Bilim Dalı, İstanbul.

2009

1. Hasekioğlu, I. (2009). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Sözcük Bilgisi Öğretimi -Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe 1 Serisinde Sözcük Öğretiminin Değerlendirilmesi Ve Sözcük Öğretimi İçin Uygulama Örnekleri*. İstanbul Üniversitesi, Yabancı Dil Olarak Türkçe Bilim Dalı, İstanbul.

2010

1. Tunay, A. (2010). *Avrupa Dil Çerçevesi'nin Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarına Uygulanışının Değerlendirilmesi*. Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Çanakkale.
2. Pirinç, D. (2010). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Ortaçların İncelenmesi Ve Öğretimi -Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı Orta 2 Örneğinde*. İstanbul Üniversitesi, Yabancı Dil Olarak Türkçe Bilim Dalı, İstanbul.

3. Keskin, F. (2010). *Yetişkinlere Yönelik Yabancı Dil Olarak Türkçe Derslerinde Yazınsal Metinlerle Kültür Aktarımı*. İstanbul Üniversitesi, Yabancı Dil Olarak Türkçe Bilim Dalı, İstanbul.
4. Yurtseven Ü. F. (2010). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yazınsal Metinlerin Yeri ve Önemi*. İstanbul Üniversitesi, Yabancı Dil Olarak Türkçe Ana Bilim Dalı, İstanbul.

2011

1. Aksoy, B. (2011). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Ders Kitaplarındaki Türk İmgesi*. İstanbul Üniversitesi, Yabancı Dil Olarak Türkçe Bilim Dalı, İstanbul.
2. Tuzcu Eken, D. (2011). *Yabancı Dil Olarak Türkçe ve İngilizce Öğretiminde Temel Düzey Dinleme-Anlama Etkinliklerinin Karşılaştırılması*. İstanbul Üniversitesi, Yabancı Dil Olarak Türkçe Bilim Dalı, İstanbul.
3. Ak, D. (2011). *İkinci Dil Öğretim Kaynaklarında Yer Alan Anlama Etkinliklerinin Karşılaştırılması (Yeni Hitit Ve New Headway Örneklemi)*. Marmara Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı/ Türkçe Öğretmenliği Bilim Dalı, İstanbul.
4. Şimşek, P. (2011). *Yabancılar Türkçe Öğretiminde Okuma Metinleri Ve Yardımcı Kitapla*. Afyon Kocatepe Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Afyon.

2012

1. İşçi, C. (2012). *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan "Yeni Hitit" Ders Kitabının Dört Temel Dil Becerisi Ve Kültür Açısından İncelenmesi*. Dokuz Eylül Üniversitesi, Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Anabilim Dalı, İzmir.

2013

1. Bayezit, H. (2013). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Ve İngilizce Ders Kitaplarındaki Öğrenme Stratejilerinin Kullanımı*. Dokuz Eylül Üniversitesi, Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Anabilim Dalı, İzmir.
2. Vargelen, H. (2013). *Kültürlerarası İletişimsel Yeterlilik Bağlamında Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarının Değerlendirilmesi*. Gazi Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, Ankara.
3. Çil, N. (2013). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Anlamca Kaynaşmış Birleşik Fiiller ve Deyimleşmiş Birleşik Fiiller*. İstanbul Üniversitesi, Yabancı Dil Olarak Türkçe Bilim Dalı, İstanbul.
4. Onat, N. (2013). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Fiilde Çatı*. İstanbul Üniversitesi, Yabancı Dil Olarak Türkçe Bilim Dalı, İstanbul.

2014

1. Arslan, N. (2014). *Yabancılara Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarında Söz Varlığı Unsurlarının İncelenmesi*. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Trabzon.
2. Çelik, S. (2014). *Yabancı Dil Olarak Almanca Ve Türkçe Öğretimi A1 Ve A2 Seviyesindeki Ders Kitaplarında Kullanılan Söz Varlığının Karşılaştırılması*. Marmara Üniversitesi, Yabancı Diller Eğitimi Ana Bilim Dalı/Almanca Öğretmenliği Bilim Dalı, İstanbul.

2015

1. Harputoğlu, B. (2015). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Ve Ana Dil Türkçe Ders Kitaplarında Öğrenme Stratejilerinin İncelenmesi*. İstanbul Üniversitesi, Yabancı Dil Olarak Türkçe Anabilim Dalı, İstanbul.
2. Bayraktar, F. B. (2015). *Yabancılara Türkçe Öğretiminde Faydalanılan Kitapların Kültürel Unsurların Aktarımı Açısından Değerlendirilmesi*. Gazi Üniversitesi; Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara.

3. Aksoy, H. (2015). *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Alanında Hazırlanan Kitap Setlerinde Yer Alan Değerler Üzerine Bir inceleme*. Mevlana Üniversitesi; Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Konya.
4. Ertuğrul, M. (2015). *Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Kullanılan Kitaplarda Kültür Aktarımı*. Gazi üniversitesi; Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi Ana Bilim Dalı, Ankara.
5. Oktay, M. R. (2015). *Yabancılara Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarındaki Metin Altı Sorularının Bloom Taksonomisi'ndeki Bilişsel Düzeyler Açısından İncelenmesi*. Başkent Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Ve Öğretimi Anabilim Dalı/Türkçe Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı, Ankara.
6. Keleş, O. (2015). *Türkçe ve Almanca'nın İkinci Dil Olarak Öğretilmesinde Kullanılan İki Ders Kitabının Yazma Becerisi Açısından Karşılaştırılması*. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı/Türkçe Eğitimi Bilim Dalı, Çanakkale.

2016

1. Çaydaş, A. (2016). *Gazi Üniversitesi Tömer Ve İzmir Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Setlerinde Kullanılan Kalıp Sözlerin İncelenmesi*. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı/Yabancılara Türkçe Öğretimi Programı, Nevşehir.
2. Doğan, G. (2016). *Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti B1, B2 Ve C1 Seviyesi Ders Kitaplarındaki Metinlerin Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kültür Aktarımı Açısından İncelenmesi*. Başkent Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı, Ankara.
3. Yavuz, G. (2016). *Gazi Tömer Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti Dinleme Etkinliklerinin İncelenmesi*. Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı/Türkçe Eğitimi Yüksek Lisans Programı, Tokat.

4. Arslan, N. (2016). *Yabancılara Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarındaki Kalıp sözlerin Karşılaştırmalı İncelenmesi*. Çukurova Üniversitesi, Fransız Dili Eğitimi Anabilim Dalı, Adana.
5. Şimşek, R. (2016). *Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarının Temel Dil Becerileri Bağlamında Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi*. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, Nevşehir.
6. Demir, S. (2016). *Yabancılara Türkçe Öğretimindeki Ders Kitaplarında -Mış Biçimbiriminin İşlevlerinin İncelenmesi*. Dokuz Eylül Üniversitesi, Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Anabilim Dalı, İzmir.
7. Sanga Görgü, Y. (2016). *Türkçe ve İngilizce Ders Kitaplarının Şahsileştirme Açısından Karşılaştırılması*. Dokuz Eylül Üniversitesi, Yabancı Dil Olarak Türkçe Ana Bilim Dalı/Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Programı, İzmir.

2017

1. Özdemirel, A. Y. (2017). *Yabancı Dil Olarak Türkçe ve İngilizce Ders Kitaplarındaki Sözcüklerin Kullanım Sıklığı Bağlamında Değerlendirilmesi*. İstanbul Üniversitesi, Yabancı Dil olarak Türkçe Öğretimi Bilim Dalı, İstanbul.
2. Alçaoğlu, C. (2017). *Somut Olmayan Kültürel Miras Ve Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanımı*. Hacettepe Üniversitesi, Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Yüksek Lisans Programı, Ankara.
3. Koşcu Deniz, G. (2017). *Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Fiilimsilerin İncelenmesi*. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı/Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi Bilim Dalı, Çanakkale.
4. Doyumğaç, İ. (2017). *Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarında Dil Bilgisi Öğretimi*. Adıyaman Üniversitesi, Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, Adıyaman.

5. Çökmez, N. (2017). *Çoklu Zeka Kuramının Yabancı Dil Olarak Türkçe Ders Kitaplarında İncelenmesi Ve Değerlendirilmesi*. İstanbul Üniversitesi, Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Bilim Dalı, İstanbul.
6. Atay, S. (2017). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Ve İngilizce Öğretimi Kitaplarının Edimsel Yeti Gelişimi Açısından Karşılaştırılması*. Dokuz Eylül Üniversitesi, Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Anabilim Dalı/Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Programı, İzmir.
7. Kılıç, T. (2017). *Yedi İklim Türkçe Ve İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Setlerindeki Fiilimsilerin Kullanım Sıklığının Belirlenmesi*. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Yabancılar Türkçe Öğretimi Ana Bilim Dalı, Nevşehir.

2018

1. Yalçın, Ç. (2018). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarında Yer Alan Dinleme Etkinliklerinin Dil Öğrenme Stratejileri Açısından İncelenmesi*. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, Nevşehir.
2. Kalaycı, D. (2018). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Ve İngilizce Öğretimi Ders Kitaplarının Karşılaştırılması*. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Trabzon.
3. Kayasandık, E. (2018). *Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarındaki Dil Bilgisi Öğretim Yöntemlerinin İncelenmesi*. Akdeniz Üniversitesi, Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı/Türkçe Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı, Antalya.
4. Çetinkaya, E. (2018). *Yabancılar Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarında Kültürel Unsurlar: Yedi İklim Türkçe Örneği*. Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı/ Türkçe Eğitimi Yüksek Lisans Programı, Tokat.

5. Sayid Açıkgöz, E. (2018). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarında Kültür Aktarımı: Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı: (A1-A2 Düzeyi)*. Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı/Türkçe Eğitimi Bilim Dalı, Tokat.
6. Ummak, H. (2018). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanılan 'Kolay Gelsin' Ve 'İstanbul' Ders Kitaplarında Kültürlerarası Öğrenme*. İstanbul Üniversitesi; Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Anabilim Dalı, İstanbul.
7. Sağlık, H. (2018). *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarında Yer Alan Konuşma Becerisi Etkinliklerinin Avrupa Dil Gelişim Dosyası Doğrultusunda Değerlendirilmesi*. Yıldız Teknik Üniversitesi, Türkçe Ve Sosyal Bilimler Ana Bilim Dalı/Türkçe Eğitimi Programı, İstanbul.
8. Aydoğan, H. K. (2018). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Set Halinde Kullanılan 'İstanbul' Ve 'Yedi İklim' Metot Kitaplarında Okuma Metinleri Üzerine Bir Karşılaştırma Ve Kitaplara İlişkin Tömer Öğretim Elemanlarının Görüşleri*. Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı, Samsun.
9. Saydam, M. (2018). *Kelime Öğretimi Stratejileri Açısından Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Kitapları Üzerine Bir Araştırma*. Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Ve Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı/ Türkçe Eğitimi Programı, İstanbul.
10. Çolak, M. (2018). *Yabancı/İkinci Dil Olarak Türkçe Konuşma Becerisinin Yedi İklim B1 Düzeyi Ders Materyalleri Üzerinden Değerlendirilmesi*. Hacettepe Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Anabilim Dalı/ Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Yüksek Lisans Programı, Ankara.
11. Gürbüz, N. E. (2018). *Yabancılara Türkçe Öğretiminde Çoklu Ortam Materyali Olarak Geliştirilen Zenginleştirilmiş Kitabın Öğrenme Üzerinde*

- Etkileri*. Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Ve Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı/Türk Dili Ve Edebiyatı Eğitimi Bilim Dalı, Erzurum.
12. Kayatürk, N. (2018). *Yabancılara Türkçe Öğretimi Kitaplarındaki Metinlerin Örtülü Anlam Unsurları Açısından Değerlendirilmesi (İstanbul Yabancılara Türkçe Öğretimi Seti)*. Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı, Hatay.
 13. Karakuş, O. (2018). *Yabancılara Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarındaki Metinlerde Değer Aktarımı Referanslarının Yeri*. Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Hatay.
 14. Özgat Tatan, O. (2018). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarında Kültür Aktarımı: Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti Örneği (A1-A2 Düzeyi)*. Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı/Türkçe Eğitimi Bilim Dalı, Tokat.
 15. Cömert, R. (2018). *İzmir Yabancılar İçin Türkçe Setinin(A1/A2/B1/B2/C1) Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi Anlatma Becerileri Bakımından Uygunluğunun İncelenmesi*. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, Nevşehir.
 16. Mustafaoğlu, R. (2018). *Yabancı Dil Olarak İngilizce Ve Türkçe Öğretimi A1 Ve A2 Seviyesindeki Ders Kitaplarının Söz Varlığı Bakımından Karşılaştırılması*. İstanbul Üniversitesi, Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Bilim Dalı, İstanbul.
 17. Dolaşık, R. (2018). *Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kullanılacak Metinlerin Oluşturulma Süreçleri*. Gazi Üniversitesi, Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Ankara.
 18. Doğan, S. (2018). *Yabancı Dil Öğretiminde Z-Kitap Uygulamalarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi: New English File Itools Ve Yedi İklim*

Türkçe Z-Kitap Örneği. Kırıkkale Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı/Türkçe Eğitimi Bilim Dalı, Kırıkkale.

19. Zorpuzan, S. (2018). *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan Kitaplardaki Kalıp Söz Ve Deyim Varlığı.* Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı/Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Bilim Dalı, Bolu.
20. Başutku, S. (2018). *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde B1 Düzeyinde Kelime Öğretimi.* Başkent Üniversitesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Türkçe Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı, Ankara.
21. Koçak, S. (2018). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Temel Düzeyde (A1-A2) Konuşma İzence Örneğinin Hazırlanması.* Hacettepe Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Anabilim Dalı/Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Yüksek Lisans Programı, Ankara.

2019

1. Uğur, A. (2019). *Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti Ders Kitaplarının Sözcük Öğretimi Açısından İncelenmesi.* Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Yabancılara Türkçe Öğretimi Bilim Dalı, Nevşehir.
2. Karazeybek, A. (2018). *İzmir Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti B1 Ders Kitabının Dört Temel Dil Becerisi Bağlamında İncelenmesi.* Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi, Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi Bilim Dalı, Çanakkale.
3. Kaynaköz, A. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Mizahi Unsurlardan Yararlanma.* Gazi Üniversitesi, Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Ankara.
4. Koparan, B. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Türk Kültür Öğelerinin Aktarımına İlişkin Öğrenci Ve Öğretim Elemanı Görüşleri İle Ders*

- Kitaplarının İncelenmesi.* Akdeniz Üniversitesi, Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı/ Türkçe Eğitimi, Antalya.
5. Tanju, B. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde A1 Ve A2 Düzeyleri İçin Önerilen İletişimsel Konuşma Etkinlikleri.* İstanbul Üniversitesi, Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Anabilim Dalı, İstanbul.
 6. Akkoyunlu, B. (2019). *Yedi İklim Yabancı Dil Olarak Türkçe Setindeki Kültürel Varlığın İncelemesi.* Hacettepe Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Anabilim Dalı/ Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Yüksek Lisans Programı, Ankara.
 7. Akkuş, B. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarının Öğrenci Özerkliği Açısından İncelenmesi.* Giresun Üniversitesi, Türkçe Ve Sosyal Bilimler Anabilim Dalı/ Türkçe Eğitimi Bilim Dalı, Giresun.
 8. Çevik, B. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanılan C1 Düzeyi Ders Kitaplarında Disiplinler Arasılık.* Mersin Üniversitesi, Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı/ Türkçe Eğitimi Bilim Dalı, Mersin.
 9. Yılmaz, C. (2019). *Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi Bağlamında Okuma Kazanımlarının (B1 Düzeyi) Ders Kitaplarındaki Görünümü.* Hacettepe Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, Ankara.
 10. Bölükbaşı, C. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Fiillerin Belirlenmesi (A1 Düzeyi).* Gazi Üniversitesi, Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Ankara.
 11. Elmas Dindar, D. (2019). *Yabancılar Türkçe Öğretiminde Sözcük Öğretim Yollarının Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimindeki Ders Kitaplarına Yansımaları.* Hacettepe Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Anabilim Dalı/ Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Yüksek Lisans Programı, Ankara.

12. Tekin, E. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Kitaplarında Atasözü Ve Deyimlerin Öğretim Stratejileri Üzerine Bir Durum Tespiti*. Yıldız Teknik Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı /Türkçe Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı, İstanbul.
13. Özcan, E. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Metin Seçimi: Yeni Hitit B1 Düzeyi*. Hacettepe Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Anabilim Dalı/ Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Yüksek Lisans Programı, Ankara.
14. Güney, E. Z. (2019). *Yabancılara Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarında Bulunan Metin Altı Soruların Yenilenmiş Bloom Taksonomisine Göre Analizi*. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı/ Türkçe Eğitimi Bilim Dalı, Çanakkale.
15. Şimşek, E. (2019). *Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarındaki Metinlerin Okunabilirlik Düzeyleri Açısından İncelenmesi*. Gaziantep Üniversitesi, Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Gaziantep.
16. Yılmaz, E. (2019). *Ottoman Turkish Conversation Grammar Adlı Eserin Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi Açısından İncelenmesi*. Kırıkkale Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı/Türkçe Öğretmenliği Bilim Dalı, Kırıkkale.
17. Ördök, F. (2019). *Yabancılar İçin Türkçe İstanbul (İstanbul Turkish For Foreigners Course Book) Ve Yedi İklim Orta Seviye Ders Kitaplarının Kültür Aktarımı Açısından İncelenmesi*. Çukurova Üniversitesi, Türk Dili Ve Edebiyatı Bilim Dalı, Adana.
18. Kılıç, F. (2019). *Kültürel Öğeler Açısından Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kaynak İncelemesi: Türkçeye Yolculuk B1-B2 Ve Altay Türkçe Öğreniyorum B1-B2 Örnekleri*. Sakarya Üniversitesi, Türkçe Ve Sosyal

Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı/ Yabancılara Türkçe Eğitimi Bilim Dalı,
Sakarya.

19. Yeşil F. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Ve İngilizce Öğretimi İleri Seviye Ders Kitaplarındaki Kelime Etkinliklerinin Karşılaştırılması*. İstanbul Üniversitesi, Yabancı Dil Olarak Türkçe Bilim Dalı, İstanbul.
20. Erdoğan, G. (2019). *Yabancılara Türkçe Öğretimine Yönelik Ders Kitaplarının Atasözleri Ve Deyimler Açısından İncelenmesi*. Gaziantep Üniversitesi, Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Gaziantep.
21. Yılmaz, G. (2019). *Gazi Üniversitesi Tömer'e Ait Ders Kitaplarındaki Kelime Evreninin Akademik Eğitim Yeterliliği Bakımından İncelenmesi*. Gazi Üniversitesi, Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı/Türk Dili Ve Edebiyatı Eğitimi Bölümü, Ankara.
22. Ayten, H. (2019). *Tahir Nejat Gencan'ın Türkçe Öğreniyorum Adlı Kitabının Yabancılara Türkçe Öğretimi Açısından İncelenmesi*. Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Zonguldak.
23. Erçelik, H. (2019). *Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğreniyorum Setinin Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi*. Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Zonguldak.
24. Keskin, H. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanılan Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin Çoklu Zekâ Kuramı Açısından İncelenmesi*. Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Zonguldak.
25. Gündoğdu, İ. (2019). *Kültürler Arası İletişim Yaklaşımı Açısından Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarındaki Deyimler*. Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Samsun.

26. Ersoy, İ. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarındaki Görsel Öğelerin Değerlendirilmesi*. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı/Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi Bilim Dalı, Çanakkale.
27. Koparıcı, I. F. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe B1 Seviyesinde Deyim Öğretimi / Öğrenimi*. Hacettepe Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Anabilim Dalı/Yabancı Dil Olarak Türkçe Yüksek Lisans Programı, Ankara.
28. Güneş, K. (2019). *Yabancılara Türkçe Öğretimi Ders Kitapları İle Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğretimi Ders Kitaplarının Tema Ve Tema İçeriğindeki Sözcükler Açısından Karşılaştırılması*. Sakarya Üniversitesi, Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı/Yabancılara Türkçe Eğitimi Bilim Dalı, Sakarya.
29. Özdemir, M. (2019). *Yabancılara Türkçe Öğretiminde Eylemsilerin Biçim-Anlam Ve Kullanım Açısından Değerlendirilmesi*. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı/ Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi Bilim Dalı, Çanakkale.
30. Almalı, M. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Ders Kitaplarında Kültürel Unsurların Kullanımı: Yunus Emre Enstitüsü Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti Örneği (C1 – C2 Seviyesi)*. Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı/ Türkçe Eğitimi Yüksek Lisans Programı, Tokat.
31. Şengezer, M. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Sözcükler Arası Anlam İlişkileri: Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Örneği*. Hacettepe Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Anabilim Dalı/ Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Yüksek Lisans Programı, Ankara.

32. Koçak, N. (2019). *Yabancılara Türkçe Öğretimi Kitap Setlerinde Dil Bilgisi Öğretimi*. Kırıkkale Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı/ Türkçe Eğitimi Bilim Dalı, Kırıkkale.
33. Sönmez, Ö. (2019). *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarının Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçevesi Açısından İncelenmesi*. Pamukkale Üniversitesi, Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı/Türkçe Eğitimi Bilim Dalı, Denizli.
34. Sever, P. (2019). *Yeni Hitit Dil Öğretim Seti İle Yedi İklim Dil Öğretim Setinin Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kültür Aktarımı Açısından Karşılaştırılması*. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, Nevşehir.
35. Eravşar, R. (2019). *Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarında A1 Düzeyi Dil Bilgisi Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar Ve Çözüm Önerileri*. Erciyes Üniversitesi, Türk Dili Ve Edebiyatı Anabilim Dalı/Yeni Türk Dili Bilim Dalı, Kayseri.
36. Yılmaz İbrahimi, Ş. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe ve İngilizce Öğretiminde Kullanılan Yedi İklim ve Network (B1, B2) Ders Ve Çalışma Kitaplarında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Taksonomik Olarak İncelenmesi ve Karşılaştırılması*. Gazi Üniversitesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Ankara.
37. Hayran, T. (2019). *Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarında Söz Varlığına Yönelik Bir İnceleme*. Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı/Türkçe Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı, Burdur.
38. Güvendik, T. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Dil-Kültür İlişkisi Bağlamında Yazınsal Metinlerin Temel Söz Varlığı Açısından İncelenmesi*. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi; Türkçe Eğitimi Ana

Bilim Dalı/Yabancılara Türkçe Öğretimi Tezli Yüksek Lisans Programı,
Nevşehir.

39. Güllü, Z. (2019). *Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kültür Aktarımının Başka Bir Boyutu: Ders Kitaplarının Cinsiyet Tercihini Açısından İncelenmesi*. Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Zonguldak.
40. Rebahan, Z. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarındaki Konuşma Etkinliklerinin Göreve Dayalı Dil Öğretimine Göre İncelenmesi*. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Muğla.

2020

1. Kanca, E. (2020). *Yabancılara Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarında Görsel-Metin Uyumu*. Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi; Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı/Türkçe Eğitimi Yüksek Lisans Programı, Tokat.
2. Öncül, E. (2020). *Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarında Yer Alan Yazma Etkinliklerinin Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni Kapsamında Değerlendirilmesi*. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı/Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Bilim Dalı, Nevşehir.
3. Aslan, G. (2020). *Çocuklar İçin Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarının Şekil Ve İçerik Açısından Değerlendirilmesi*. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi; Türkçe Ve Sosyal Bilimler Anabilim Dalı/ Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Bilim Dalı, Çanakkale.
4. Ak, S. (2020). *Dinleme Etkinliklerindeki Diyalogların Söz Eylem Kuramına Göre İncelenmesi: Yeni Hitit Örneği*. Ankara Üniversitesi, Dilbilim Anabilim Dalı, Ankara.

5. Şengen, Y. (2020). *Yabancılara Türkçe Öğretiminde Seviyelere Göre Kelimelerin Derinlik Ve Genişlik Boyutlarının İncelenmesi: Yedi İklim Örneği*. Yıldız Teknik Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı/Türkçe Eğitimi Yüksek Lisans Programı, İstanbul.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitaplarını inceleyen yüksek lisans tezleri analiz edildiğinde, bu çalışmaların 18 adet yüksek lisans tezi ile nicel bakımdan en çok İstanbul Üniversitesi bünyesinde gerçekleştiği görülmektedir. Bahsi geçen alanda, ders kitabı incelemesi yapan ilk yüksek lisans tezlerinin de 2007 yılında aynı üniversite ile başladığı görülmektedir. Tespit edilen 106 adet yüksek lisans tezinde örneklem olarak seçilen ders kitapları; Yeni Hitit, İstanbul, Yedi İklim, Gazi Yabancılar İçin Türkçe adlı setler özelinde yoğunlaşsa da bazı çalışmalarda; İzmir Yabancılar İçin Türkçe, Türkçeye Yolculuk, Pratik Türkçe, Gökkuşuğu gibi Türkçe öğretiminde kullanılan setlerin de incelemeleri yapılmaktadır. Tezlerin inceleme konuları genel itibarıyla; kültür, kültür aktarımı, değerler, dört temel beceri, atasözü, deyim, söz varlığı, kalıp söz, dil bilimsel incelemeler, Avrupa Ortak Başvuru Metni temalarından oluşmaktadır. Bazı tezlerde ise ders kitaplarında yer alan mizah öğeleri (Kaynaköz, 2019), cinsiyet farklılıkları (Gülle, 2019), öğrenci özerkliği (Akkuş, 2019), şahsileştirme (Sanga Görgü, 2016) gibi konular, farklı ve özgün olduğu varsayılarak ders kitabı incelemesinde analiz kıstasını oluşturmaktadır.

İncelenen yüksek lisans çalışmalarının giriş bölümlerinde, eksiklik olarak görülen ve tez konusunu oluşturan konunun öneminden bahsedilip bu durumun alana çok büyük bir katkı sağlayacağı yönünde okuyucuya sezdirme yapılmaktadır (Karazeybek, 2019; Akkoyunlu, 2019; Akkuş, 2019; İşçi, 2012; Kılıç, 2019; Aksoy, 2015; Erçelik, 2019; Şimşek, 2011; Ak, 2020). YTÖ lisansüstü araştırmalarda, sezdirmeden yararlanıldığının tespitini yapan bir çalışmada şu cümleler yer almaktadır: "...söz konusu çalışma/araştırmanın daha önce çalışılmamış veya alandaki söz konusu soruna yeterli bir çözüm sunmadan çalışılmış bir konunun eksikliğini belirterek metin üreticisinin kendi çalışmasını vurgulamasıdır. Diğer bir ifadeyle yazarın, bilimsel açıdan var olan bir boşluğu kendi çalışmasıyla dolduracağını sezdirmesidir" (Erkan Bilen, 2020).

Analizi yapılan 106 adet yüksek lisans tezinde; en çok tercih edilen kültür aktarımı, söz varlığı ve değerler konularında 38 adet araştırma bulunmaktadır. Bahsi geçen tezlerin her birinde ders kitabı incelemesi yapılmıştır. Bu konularda yazılan yüksek lisans tezlerinin sonuç bölümünde ise kültürün çok önemli bir olgu olduğu ve kültür aktarımı olmadan dil öğretiminin tam manasıyla gerçekleşmeyeceği ifade edilmiştir (Çevik, 2019; Çetinkaya, 2018; Sayid Açıkgöz, 2018; Bayraktar, 2015; Ördek, 2019; Kılıç, 2019; Keskin, 2010; Doğan, 2016; Ertuğrul, 2015). Her bir tezde de bu görüş, yalnızca ilgili tezin yazarı tarafından ortaya atılan bir mefhummuş gibi savunulmuştur. Bu noktada eleştirilen durum, bu ifadenin yanlışlığı yahut doğruluğuyla ilgili değildir. Tez yazarlarının bu cümlenin temelinden yola çıkarak yaptıkları araştırmalar ve elde ettikleri bulgularla yeniden aynı cümle özelinde sonuca varmalarındadır. Bir ders kitabının incelenmemiş seviyelerini ve incelenmemiş konularını tezlerinde kullanacak araştırmacıların bazıları, alinyazındaki bir eksikliği eş zamanlı olarak fark etmekte ve aynı sene içerisinde aynı konuda çalışma yapmaktadır. Örneğin Yunus Emre Enstitüsü bünyesinde hazırlanan Z-kitap uygulamasıyla ilgili 2018 yılında yayınlanan iki yüksek lisans tezi bulunmaktadır (Gürbüz, 2018; Doğan, 2018). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan tek z-kitap, Yunus Emre Enstitüsüne aittir. Z-kitap incelemesinde bulunan bu iki yüksek lisans tezinde, bulgulardan hareketle zenginleştirilmiş kitapların faydalı olduğu ifade edilmiştir. Dört temel becerinin kullanımıyla ilgili inceleme yapan çalışma (Gürbüz, 2018) ile yabancı dil olarak İngilizce ve yabancı dil olarak Türkçede kullanılan iki z-kitabı inceleyen çalışma (Doğan, 2018) özelde farklı konu temelinde ilerlemeye çalışarak genelde aynı sonuca varmıştır. Bazı yüksek lisans tezlerinde yabancı dil olarak Türkçe ile yabancı dil olarak İngilizce, Almanca, Fransızca öğretiminde kullanılan ders kitapları mukayese edilmiştir (Ak, 2011; Yeşil, 2019; Bayezit, 2013; Keleş, 2015; Bölükbaşı, 2019; Çelik, 2014; Özdemirel, 2017; Tuzcu Eken, 2011; Kalaycı, 2018; Güneş, 2019). Bu mukayeselerin neden yapıldığı, Türkçe öğretimine bu durumun ne katkı sağlayacağı yönünde açıklamalar net olarak belirtilememiştir. Bu tezlerdeki genel yargı; yabancı dil öğretiminde İngilizce, Almanca, Fransızca gibi dillerin daha köklü bir yapıya sahip olmasının yeni bir alan olan yabancı dil olarak Türkçe öğretimine katkı sağlayacağıdır

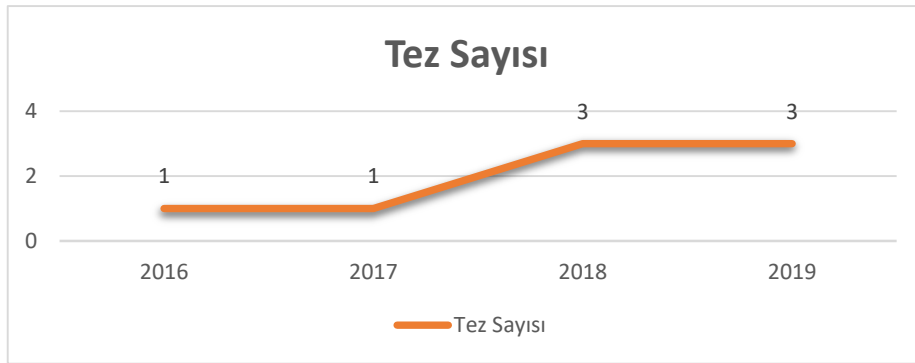
(Atay, 2017; Keleş, 2015; Kalaycı, 2018; Güneş, 2019; Mustafaoğlu, 2018). Bu yargıdan yola çıkıp örneklem olarak seçilen YTÖ alanına ait ders kitabı ile herhangi bir dile ait ders kitapları karşılaştırılarak var-yok çalışmaları (kaç adet metin var, kaç adet fiilimsi var, hangi kültürel öğeler var/yok vb.) yapılmıştır. Türkçe ile İngilizce, Almanca ve Fransızca gibi aynı dil ailesinden olmayan dillerin dil öğretim kitaplarını mukayese etmek de ne derece bilimsel bir yaklaşımdır, tartışılmalıdır. Çünkü yapı bakımından benzer özellik gösteren diller karşılaştırılabilir. Dolayısıyla aynı dil ailesinden olan dillerin ders kitapları üzerinde karşılaştırma yapmak daha bilimsel bir yaklaşım olarak durmaktadır. Var-yok çalışmaları sadece yabancı bir dile ait ders kitabı ile yine yabancı dil olarak Türkçe ders kitabı kıyasının yapıldığı tezlerde değil, genel olarak YTÖ alanındaki ders kitabı incelemesi yapan tezlerde de mevcuttur. Problem olarak görülen konuyu ders kitaplarında inceleyen araştırmacılar, problem durumunun ders kitabındaki varlığını nicel ve nitel ölçütlere göre tespit edip bu tespit sonucunda da zaten var olan bir bilgiyi yüksek lisans tezine dönüştürmekten öteye gidememişlerdir. Zira sonuç bölümünde; tespiti yapıldıktan sonra, problem görülen konulara herhangi bir çözüm önerisi getirilmemiştir. Bu yüksek lisans tezlerinin büyük bir çoğunluğunda seçilen konular özelinde ders kitaplarında var olma durumları incelenip şekil haline getirilmiştir (Uğur, 2019; Kaynaköz, 2019; Çaydaş, 2016; Çevik, 2019; Akcaoğlu, 2017; Bölükbaşı, 2019; Yalçın, 2018; Elmas Dindar, 2019; Özcan, 2019; Güney, 2019).

YTÖ'de ders kitabı incelemesi çalışmalarının sayısal bakımdan fazlaca olmasına rağmen, nitelik açısından yeterli olmadıkları ifade edilebilir. Verilen örneklerden de anlaşılacağı üzere YTÖ'de ders kitabı incelemesi yapan yüksek lisans tezleri, alan yeterliliği ve akademik üretim açısından etkili ve yetkin sonuçlara ulaşmamaktadır. Bu makaleye dâhil edilen ve yüksek lisans tezinin sadece bir bölümünde ders kitabı incelemesi yapan çalışmalarda farklı amaç ve problem durumu ile oluşturulanları da mevcuttur (Koparan, 2019; Onat, 2013; Ülker, 2007). Bu çalışmalar arasında bulunan üç adet yüksek lisans tezinde (Onat, 2013; Pirinç, 2010; Ülker, 2007; Koçak, 2018) YTÖ alanında kullanılmak üzere özgün etkinlik ve alıştırmalar oluşturulmuş, etkinlik oluşturma durumunun da tezin amacı olduğu belirtilmiştir. Bu sebeple salt ders kitabı inceleyen ve bir sonuca varma, problem gördükleri sorunlara çözüm yolu

oluşturma noktasında eksiklikleri bulunan yüksek lisans tezlerinden farkları bulunmaktadır. Tarama sonucu elde edilen yüksek lisans tezlerinde; araştırmacılar tarafından seçilen konular, ders kitaplarının içeriğinde tespit edilmiştir. Bu tespit sonucunda elde edilen bulgular, gerek sözel ifadelerle gerekse de şekil haline getirilerek çalışmalara aktarılmıştır. Örneğin; Türk kültüründe yer alan cinsiyet algısının, örneklem olarak seçilmiş ders kitaplarına ne derece yansıtıldığı durumunu inceleyen yüksek lisans tezinde (Gülle, 2019) bazı bulgulara ulaşılmıştır. İncelenen kitaplarda yer alan kadın ve erkek fotoğrafları, sayısal verilerle (Örn: 222 kadın, 185 erkek) tespit edilip ders kitapları karşılaştırılmıştır. Bulgulardan yola çıkılarak ders kitaplarının genel olarak cinsiyet yanlılığıyla hazırlandığı sonucuna varılmıştır. Bahsi geçen yüksek lisans çalışması, YTÖ alanındaki ders kitabı incelemelerinin nitelik bakımından özeti mahiyetinde görülebilir.

2. Ders Kitabı İncelemesi Yapan Doktora Tezleri ve Bu Tezlerin Değerlendirilmesi

Şekil 2. Doktora Tezlerinin Yıllara Göre Dağılımı

Grafikte görüldüğü gibi ders kitabı incelemesi yapan doktora tezlerinden üçer tanesi 2018-2019 yıllarında gerçekleştirilmiştir. 2020 yılında yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitaplarını inceleyen herhangi bir doktora tezi tespit edilememiştir.

1. Ömeroğlu, E. (2016). *Yabancılara Türkçe Öğretimi İçin Hazırlanmış Ders Kitaplarının İncelenmesi*. Sakarya Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı/Türkçe Eğitimi Bilim Dalı, Sakarya.

2017

1. Serin, N. (2017). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi İçin Hazırlanmış Ders Kitapları ile Bu Kitapları Kullanan Öğrencilerin Söz Varlığının Karşılaştırılması*. Atatürk Üniversitesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Erzurum.

2018

1. İltar, L. (2018). *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarındaki Okuma Metinlerinin Farklı Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi*. Gazi Üniversitesi, Ankara.
2. Göçmen, E. (2018). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Otantik Dokümanların Kullanımı Ve A1-A2 Düzeyinde Dil Becerilerine Etkisi*. Hacettepe Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Anabilim Dalı/Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Doktora Programı, Ankara.
3. Korkmaz, C. B. (2018). *Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Kullanılan Dinleme Metinlerinin İncelenmesi ve Değerlendirilmesi*. Gazi Üniversitesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Ankara.

2019

1. Kara, A. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Ve Rusça Öğretiminde Kullanılan Program ve Ders Kitaplarının Karşılaştırılması*. Fırat Üniversitesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı Türkçe Eğitimi Bilim Dalı, Elazığ.
2. Özbal, B. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Ders Kitaplarında Alıştırmaların İncelenmesi: A1-A2 Düzeyi*. Hacettepe Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Anabilim Dalı/Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Doktora Programı, Ankara.

3. Şimşek, R. (2019). *Subliminal Bir Güç Göstergesi: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Ders Kitapları*. İnönü Üniversitesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı, Malatya.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında ders kitabı incelemesi yapan sekiz adet doktora tezi analiz edilmiştir. Analiz sonucunda sekiz çalışmanın da Yedi İklim, İstanbul, Yeni Hitit, Gazi Yabancılar İçin Türkçe adlı Türkçe öğretim ders kitaplarını örneklem olarak seçtikleri belirlenmiştir. Çalışmaların şekil ve yöntemlerine göre bazılarında yabancı dil olarak başka bir dile ait ders kitabı kullanılmaktadır. Örneğin Kara'ya (2019) ait doktora tezinde, yabancı dil olarak Rusça öğretiminde kullanılan "Poehali ile Doroga v Rossiyu" adlı ders kitaplarından yararlanılmıştır. Bir başka çalışmada da yabancı dil olarak Fransızcaya ait "Tendances" adlı ders kitabı kullanılmıştır (Göçmen, 2018). Bahsi geçen iki doktora tezinde de farklı dillerin öğretiminde kullanılan ders kitaplarıyla örneklem olarak seçilen herhangi bir Türkçe öğretim kitabı mukayese edilmiştir. Doktora tezleri; incelemeye alınan konunun ince ayrıntılarına değinilmesi, ortaya yeni ve özgün bir fikir çıkarması, doğru sorularla etkili sonuçlara varılabilmesi açısından önem arz etmektedir. Yeni bilgi üretebilmek için bir disiplini anlamak ve uygulamayı amaçlamak gerekmektedir. Özellikle bir konudaki verilerin eksik olması halinde bazı alanlarda karmaşık sorunlar bulunabilmektedir. Bu sorunlara karşı farklı açılardan yargıda bulunabilme yeteneğiyle; fikir ve sonuçları açık ve etkili bir biçimde aktarabilmek, üretim yapmaktır (Balcı, 2013). Üretimin temelini oluşturan esas durum ise özgünlüktür. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitaplarının incelendiği sekiz adet doktora çalışması, yayımlandıkları tarihten önce yapılmış yüksek lisans çalışmalarının meta-sentezi şeklinde oluşturulmuşlardır. Özbal'a (2019) ait doktora tezinde seçilen dört adet ders kitabının ihtiva ettiği alıştırmalar, belirli kıstaslara göre incelenmektedir. İnceleme sonucunda da kitaplarda yer alan belirli durumlar (hangi kiplerin kullanıldığı, ölçme-değerlendirme soruları vb.) çalışmaya eklenmiştir. 2019 ve öncesinde yayınlanan yüksek lisans tezlerinde, örneklem olarak seçilen ders kitaplarındaki alıştırmalarla ilgili birçok çalışma yapılmıştır (Tuzcu Eken, 2011; Koçak, 2018; Yavuz, 2016; Yalçın, 2018; Hasekioğlu, 2009; Sanga Görgü, 2016).

Diğer doktora çalışmalarında da durum farklı değildir. Yapılan çalışmalarda araştırmacı tarafından seçilen konunun tespit edilmesi hususu, tezlerde amaç olarak belirtilmektedir (Özbal, 2019; İltar, 2018; Serin, 2017). Dört temel beceri, metin türleri, kelime sayısı, biçim ve içerik özellikleri, kültür, söz varlığı konularında ders kitaplarını inceleyen sekiz doktora tezinden bazıları, yapılan çalışmayı önceki ders kitabı incelemelerinden farklı kılmak adına; anket, uygulama veya görüşme çalışmaları geliştirmiştir (Göçmen, 2018; Ömeroğlu, 2016; Serin, 2017). Analiz edilen doktora tezleri, yetkin bir problem durumu oluşturamadıkları gibi, belirtilen problem durumuna uygun olarak bir sonuca ulaşamamışlardır. Edinilen bulgular ve sonuç, ders kitaplarındaki bilgilerin nicel ve nitel açıdan tespittir. Bu durumda da herhangi bir çözüme ulaşamamaktadır. Çünkü tespit edilen, ders kitabı içeriğinde hâlihazırda bulunan bilgilerdir. Örneğin çalışmalarda; incelenen ders kitaplarında dört temel beceri özelinde kaç adet metin olduğu, söz varlığı unsurlarına ne kadar yer verildiği, ders kitaplarının biçimsel özellikleri, öğrencinin yazılı anlatımda kaç kelime kullandığı ve ders kitaplarında öğrencinin kullandığı bu kelimelerden kaçının yer aldığı gibi incelemeler yapılmıştır (İltar, 2018; Ömeroğlu, 2016; Serin, 2017; Korkmaz, 2018). Literatürde bilimsel olarak tam karşılığı bulunamayan bu doktora tezlerinin, aynı doğrultudaki yüksek lisans tezlerinden herhangi bir farkının olmadığı değerlendirilebilir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırmada, yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde kullanılan ders kitaplarını inceleyen 106 adet yüksek lisans ve 8 adet doktora çalışması tespit edilmiştir. Alanyazında yapılan araştırmalar sonucunda, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanına ait meta-sentez çalışmalar bulunduğu görülmektedir. Çalışmalar genel olarak lisansüstü araştırmaların; yayınlanma yılı, hangi yılda kaç adet çalışma yapıldığı, çalışmaların danışman unvanı dağılımları, tercih edilen konuların tasnifi, araştırma yöntemleri, araştırma eğilimleri gibi konularda analiz yapmaktadır. Oysa yabancılara Türkçe öğretimi alanında ders kitabı incelemesi yapan çalışmaların asıl değerlendirilmesi ve sorgulanması gereken kısmı, bu çalışmaların niteliğidir. YTÖ alanında yapılmış ilk

akademik çalışmalardan 2020 yılında yapılan akademik çalışmalara kadar her bir araştırmada, YTÖ alanının yeni bir alan olduğundan ve bu sebeple eksikliklerinin bulunduğu bahsedilmektedir. Hâlbuki bir dönem lingua-franca olan Türkçenin öğretimi hangi bilimsel bakış açısıyla “yeni bir alan” olarak ilan edilebilir? Akademik çalışmaların nihai amacı, bağlı oldukları alanın eksikliklerinin giderilebilmesi için araştırmaların yapılmasıdır. Araştırmaların en önemli özelliği ise özgünlüğüdür. Genel olarak lisansüstü çalışmalar; özgün bir içeriğe, fikre sahip olması ya da var olan bir fikrin geliştirilmesiyle alanyazına katkı sağlamak ile mükelleftir. Lisansüstü çalışmalarda özgünlük kavramı, araştırmacının alanyazında yer almayan yeni bir bilgiyi ortaya koymasıyla, okuyucuya yeni bilgiyi vadetmesiyle açıklanabilir (Toprak, 2017). Seyidoğlu; “*Araştırmanın bilimsel sürece veya sorunların çözümüne katkıda bulunabilmesi için toparlayıcı, bilinmeyenleri açıklayıcı, bilinenleri ise geliştirici nitelik taşıması gerekmektedir.*” şeklinde özetlemektedir (2003). Değerlendirilen yüksek lisans ve doktora çalışmalarının bazılarının yeterince bilimsel çalışma etiğine uygun olmadığı, sorunlara çözüm getirme noktasında eksikliklerinin bulunduğu, alanyazında bilinenleri geliştirmekten ziyade tekrar ettiği gözlemlenmiştir.

Ders kitaplarının ihtiva ettiği herhangi bir olguyu gerek nicel gerekse de nitel yönden inceleyen bu tezlerin; problem durumu geliştirememeleri, etkili ve yetkin bir sonuca ulaşamamalarına da sebep olmuştur. 2007-2016 yılları arasında gerçekleştirilen çalışmalar; Yeni Hitit YTÖ, Gazi TÖMER YTÖ, Yabancı Dilim Türkçe vb. ders kitaplarına yoğunlaşırken 2016 sonrasında Yedi İklim YTÖ ders kitabının basımının gerçekleşmesiyle birlikte, araştırmaların örneklem olarak genellikle Yedi İklim ders kitabını seçtiği gözlemlenmiştir. Lisansüstü araştırmalarda; dil öğretimi amaçlayan YTÖ ders kitaplarının incelenmesi, bir araştırmaya konu olması; inceleme veya tespit olmamakla beraber, ortada ve görünürde olanı tekrar etmektir. Bazı lisansüstü çalışmalarda, içeriğinde herhangi bir YTÖ ders kitabı incelemesinin yanı sıra incelenen konuya ait bazı etkinlik önerileri de bulunmaktadır. Çalışmalarda amaç olarak etkinlik üretiminin gerçekleştirileceğini ve seçilen konunun öğretiminin nasıl olabileceğini belirten araştırma, Onat’a (2013) ait *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Fülde Çatı* adlı yüksek lisans tezidir. Tezde 50 adet özgün etkinlik üretimi gerçekleştirilmiştir.

Tezin bir bölümünde ise ders kitabı incelemesi yapılmıştır. Çalışmanın odak noktası ders kitabı incelemek değil, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan bir konunun araştırılması ve bu doğrultuda ilgili konuya yönelik etkinlik üretimi sağlanmasıdır. Lisansüstü çalışmaların bazılarında amaç kısmında ders kitabı incelemesi yapılacağı belirtilmiş, ancak çalışmanın belirli bir kısmında etkinlik tavsiyelerinde bulunulmuştur. Tezlere örnek olarak; Tanju'ya (2019) ait *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde A1 Ve A2 Düzeyleri İçin Önerilen İletişimsel Konuşma Etkinlikleri* adlı yüksek lisans tezi, Harputoğlu'na (2015) ait *Yabancı Dil Olarak Türkçe Ve Ana Dil Türkçe Ders Kitaplarında Öğrenme Stratejilerinin İncelenmesi* adlı yüksek lisans tezi, Pirinç'e (2010) ait *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Ortaçların İncelenmesi Ve Öğretimi -Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı Orta 2* gösterilebilir. Bu çalışmalar ve bu çalışmalar gibi olan diğer lisansüstü araştırmaların sayısı azdır. Bahsi geçen çalışmalarda ise problem durumları ve araştırmanın amaçları, incelenen konu özelinde etkinlik üretmek değildir. Ders kitabı incelemeleri ve elde edilen bulguların teze aktarım kısımları, araştırmaların yoğunluğunu oluşturmaktadır. Araştırmacılar tarafından da bahsi geçen etkinliklerin genelde özgün olmadığı; başka bir dile ait ders kitabındaki etkinliklerin Türkçeye uyarlanmasıyla yahut incelenen ders kitabındaki etkinliğin düzenlenerek teze aktarılmasıyla oluşturuldukları ifade edilmiştir.

İncelenen lisansüstü çalışmalarda dikkat çeken bir başka husus ise herhangi bir dile ait ders kitapları ile Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitaplarının şekil ve muhteva yönünden karşılaştırılmasıdır. Bu çalışmalara örnek olarak; Kalaycı'ya (2018) ait *Yabancı Dil Olarak Türkçe ve İngilizce Öğretimi Ders Kitaplarının Karşılaştırılması* adlı yüksek lisans tezi, Tuzcu Eken'e (2011) ait *Yabancı Dil Olarak Türkçe ve İngilizce Öğretiminde Temel Düzey Dinleme-Anlama Etkinliklerinin Karşılaştırılması* adlı yüksek lisans tezi, Kara'ya (2019) ait *Yabancı Dil Olarak Türkçe ve Rusça Öğretiminde Kullanılan Program ve Ders Kitaplarının Karşılaştırılması* adlı doktora tezi, Keleş'e (2015) ait *Türkçe ve Almanca'nın İkinci Dil Olarak Öğretilmesinde Kullanılan İki Ders Kitabının Yazma Becerisi Açısından Karşılaştırılması* adlı tezler verilebilir. İncelenen çalışmalar içerisinde; Almanca, Fransızca, Rusça ve İngilizceye ait ve bu dillerin yabancı dil öğretiminde kullanılan ders kitapları ile Türkçenin yabancı dil olarak

öğretiminde kullanılan ders kitapları belirli ölçütlere göre kıyaslanmaktadır. İlgili çalışmalarda; bu karşılaştırmaların niçin yapıldığına dair genel olarak açıklamalar bulunmamakla birlikte bazı araştırmalarda dil öğretiminin köklü bir yapıya sahip olduğu dillerin Türkçe ile mukayese edilmesinin fayda sağlayacağı belirtilmiştir (Keleş,2015; Güneş,2019). Bahsi geçen dillerin gramer yapılarının ve mensup oldukları dil ailelerinin farklı olması sebebiyle araştırmacıların hangi ölçütler özelinde ders kitaplarını mukayese ettikleri belirlenememiştir. Zira araştırmalarda, bu mukayese sonucunda elde edilen bulgular bilimsel açıdan bir anlam ifade etmemektedir.

Değerlendirilen 106 adet yüksek lisans tezi ile 8 adet doktora tezi arasında bilimsel açıdan birkaç nitelikli araştırma bulunmakla birlikte, çoğu çalışmanın özgünlükten uzak, zaten var olanı tespit etme odaklı olduğu görülmüştür. İlgili tezlerin aynı örneklem, yöntem, konu, şekil ve grafiklerle birbirini tekrar ediyor oluşu, yabancılara Türkçe öğretimi alanındaki bilimsel çeşitliliğin artmasını da engellemektedir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanının gelişebilmesi için bilimsel çeşitliliğin oluşmasına ihtiyaç vardır. İlgili alanın kimi araştırmacılarca multidisipliner bir dal olarak görülmesi, bilimsel çeşitliliğin oluşması açısından fayda sağlayacak bir özellik olarak durmaktadır. İncelenen lisansüstü tezlerin öneri bölümlerinde de diğer araştırmacıların herhangi bir ders kitabını belirli ölçütlerle ve seçilen konularda incelemesi gerektiği tavsiye edilmektedir. Yabancılara Türkçe öğretebilmeyi; teorik olarak öğrenim gördükleri lisans, yüksek lisans ve doktora bölümlerinde öğrenen bazı araştırmacılar, yabancı dil olarak Türkçe için gerçek hayat durumlarıyla karşılaşmadıklarından üretecekleri çalışmaların konu tavsiyelerini bahsi geçen araştırmalardan edinmektedirler. Bu durum sonucunda da ders kitabı incelemeleri, Yabancı dil olarak Türkçe alanının geleneği haline gelmiştir, izlenimi uyandırmaktadır. Şu durumda; her yıl artış gösteren ve kimilerinin tekerrürden ibaret olduğu görülen YTÖ ders kitabı incelemesi geleneğinden bir an önce vazgeçilmesi gerekmektedir. Lisansüstü tezlerin dışında, kimi makalelerin konusunun hâlâ yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ders kitapları incelemesi odaklı olması da bir o kadar dikkat çekicidir. Bu çalışmalar incelendiğinde, ilgili makalelerin de tıpkı bu makalede incelenen lisansüstü tezler gibi

ders kitaplarına yönelik bir öneri geliştiremedikleri, iyi bir ders kitabı nasıl olur sorusuna cevap olacak örneği ortaya koyamadıkları görülebilir. Muhakkak, dil eğitiminde ders kitapları çok önemli bir yere sahiptir ve bu kitapların bilimsel ölçütler çerçevesinde dil eğitimine ne derece faydalı olduğu/olacağı değerlendirilmelidir. Bu makalenin konusunu teşkil eden lisansüstü çalışmalarla incelenen ders kitaplarının eksileri ve artıları ortaya konulmaya çalışılmıştır. Ders kitaplarının zayıf yönleri ya da yetkin oldukları hususlar bu tezler vasıtasıyla ortaya çıktı ve ders kitaplarında gerekli düzenlemeler yapıldıysa tezler amacına ulaşmıştır. Eğer bu durum gerçekleşmemişse bahse konu çalışmalar, YÖK'ün tozlu raflarında unutulmaya mahkûm olup yazarına akademik bir unvan sağlama getirisinden başka bir amaca hizmet edemeyecektir.

KAYNAKLAR

- Ak, D. (2011). *İkinci Dil Öğretim Kaynaklarında Yer Alan Anlama Etkinliklerinin Karşılaştırılması (Yeni Hitit Ve New Headway Örnekleme)*. (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Ak, S. (2020). *Dinleme Etkinliklerindeki Diyalogların Söz Eylem Kuramına Göre İncelenmesi: Yeni Hitit Örneği*. (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Akcaoğlu, C. (2017). *Somut Olmayan Kültürel Miras Ve Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanımı*. (Yüksek Lisans Tezi), Hacettepe Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara.
- Akkoyunlu, B. (2019). *Yedi İklim Yabancı Dil Olarak Türkçe Setindeki Kültürel Varlığın İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara.
- Akkuş, B. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarının Öğrenci Özerkliği Açısından İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Giresun Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Giresun.
- Aksoy, B. (2011). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Ders Kitaplarındaki Türk İmgesi*. (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Aksoy, H. (2015). *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Alanında Hazırlanan Kitap Setlerinde Yer Alan Değerler Üzerine Bir İnceleme*. (Yüksek Lisans Tezi). Mevlana Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Akyüz, H. (2001). *Türk Eğitimcileri 1*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Almalı, M. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Ders Kitaplarında Kültürel Unsurların Kullanımı: Yunus Emre Enstitüsü Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti Örneği (C1 – C2 Seviyesi)*. (Yüksek Lisans Tezi). Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.
- Aslan, N. (2014). *Yabancılarla Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarında Söz Varlığı Unsurlarının İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Arslan, N. (2016). *Yabancılarla Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarındaki Kalıp sözlerin Karşılaştırmalı İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Aslan, G. (2020). *Çocuklar İçin Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarının Şekil Ve İçerik Açısından Değerlendirilmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.

- Atay, S. (2017). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Ve İngilizce Öğretimi Kitaplarının Edimsel Yeti Gelişimi Açısından Karşılaştırılması*. (Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Aydoğan, K. (2018). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Set Halinde Kullanılan 'İstanbul' Ve 'Yedi İklim' Metot Kitaplarında Okuma Metinleri Üzerine Bir Karşılaştırma Ve Kitaplara İlişkin Tömer Öğretim Elemanlarının Görüşleri*. (Yüksek Lisans Tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Samsun.
- Ayten, H. (2019). *Tahir Nejat Gencan'ın Türkçe Öğreniyorum Adlı Kitabının Yabancılar Türkçe Öğretimi Açısından İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Zonguldak.
- Bacaklı, Y., Kapağan, E., ve Kundakçı, M. (2016). *Divanü Lügati't-Türk'ün Yazılma Amacı Üzerine Bir Değerlendirme*. *Itobiad: Journal of the Human & Social Science Researches*, 5(8).
- Balcı, A. (2013). Doktora programı: Türk Üniversiteleri Doktora Programları İçin Bazı Öneriler. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 1-20.
- Başutku, S. (2018). *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde B1 Düzeyinde Kelime Öğretimi*. (Yüksek Lisans Tezi). Başkent Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bayezit, H. (2013). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Ve İngilizce Ders Kitaplarındaki Öğrenme Stratejilerinin Kullanımı*. (Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Bayraktar, F. B. (2015). *Yabancılar Türkçe Öğretiminde Faydalanılan Kitapların Kültürel Unsurların Aktarımı Açısından Değerlendirilmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bayraktar, N. (2003). Yabancılar Türkçe Öğretiminin Tarihsel Gelişimi. *TÖMER Dil Dergisi*.
- Bayraktar, N. (2003). Geçmişten Günümüze Yabancılar Türkçe Öğretimi Kitapları. *TÖMER Dil Dergisi*.
- Bıçer, N. (2017). Yabancılar Türkçe öğretimi alanında yayınlanan makaleler üzerine bir analiz çalışması. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (27), 236-247.
- Bölükbaşı, C. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Fiillerin Belirlenmesi (A1 Düzeyi)*. (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Cömert, R. (2018). *İzmir Yabancılar İçin Türkçe Setinin(A1/A2/B1/B2/C1) Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi Anlatma Becerileri Bakımından Uygunluğunun İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir.

- Çaydaş, A. (2016). *Gazi Üniversitesi Tömer Ve İzmir Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Setlerinde Kullanılan Kalıp Sözlerin İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir.
- Çelik, S. (2014). *Yabancı Dil Olarak Almanca Ve Türkçe Öğretimi A1 Ve A2 Seviyesindeki Ders Kitaplarında Kullanılan Söz Varlığının Karşılaştırılması*. (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Çetinkaya, E. (2018). *Yabancılarla Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarında Kültürel Unsurlar: Yedi İklim Türkçe Örneği*. (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çevik, B. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanılan C1 Düzeyi Ders Kitaplarında Disiplinler Arasılık*. (Yüksek Lisans Tezi). Mersin Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Mersin.
- Çil, N. (2013). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Anlamca Kaynaşmış Birleşik Fiiller ve Deyimleşmiş Birleşik Fiiller*. (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Çolak, M. (2018). *Yabancı/İkinci Dil Olarak Türkçe Konuşma Becerisinin Yedi İklim B1 Düzeyi Ders Materyalleri Üzerinden Değerlendirilmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara.
- Çökmez, N. (2017). *Çoklu Zeka Kuramının Yabancı Dil Olarak Türkçe Ders Kitaplarında İncelenmesi Ve Değerlendirilmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Demir, S. (2016). *Yabancılarla Türkçe Öğretimindeki Ders Kitaplarında -Mış Biçimbiriminin İşlevlerinin İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Demir, A. (2010). *Yabancılarla Türkiye Türkçesi Öğretiminde Kültürlerarası Yaklaşımdan Hareketle Metinlerin İncelenmesinde Dikkat Edilecek Noktalar*, (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Doğan, G. (2016). *Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti B1, B2 Ve C1 Seviyesi Ders Kitaplarındaki Metinlerin Yabancılarla Türkçe Öğretiminde Kültür Aktarımı Açısından İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Başkent Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Doğan, S. (2018). *Yabancı Dil Öğretiminde Z-Kitap Uygulamalarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi: New English File Itools Ve Yedi İklim Türkçe Z-Kitap Örneği*. (Yüksek Lisans Tezi). Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- Dolaşık, R. (2018). *Yabancılarla Türkçe Öğretiminde Kullanılacak Metinlerin Oluşturulma Süreçleri*. (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Doyumğaç, İ. (2017). *Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarında Dil Bilgisi Öğretimi*. (Yüksek Lisans Tezi). Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adıyaman.
- Elmas Dindar, D. (2019). *Yabancılar Türkçe Öğretiminde Sözcük Öğretim Yollarının Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimindeki Ders Kitaplarına Yansıması*. (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara.
- Eraşar, R. (2019). *Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarında A1 Düzeyi Dil Bilgisi Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar Ve Çözüm Önerileri*. (Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.
- Erçelik, H. (2019). *Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğreniyorum Setinin Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Zonguldak.
- Erdoğan, G. (2019). *Yabancılar Türkçe Öğretimine Yönelik Ders Kitaplarının Atasözleri Ve Deyimler Açısından İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.
- Erkan Bilen, S. K. (2020). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Alanındaki Yüksek Lisans Tezlerinin Giriş Bölümlerinin Sözbilimsel Yapı Özellikleri*. (Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Erdem, İ. (2009). *Yabancılar Türkçe Öğretimiyle İlgili Bir Kaynakça Derlemesi, Turkish Studies, International Periodical Fort ha Languages*.
- Ersoy, İ. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarındaki Görsel Öğelerin Değerlendirilmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Ertuğrul, M. (2015). *Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Kullanılan Kitaplarda Kültür Aktarımı*. (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Göçer, A., Çaylı, C. ve Çavuş, S. (2016). *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimiyle İlgili Kaynakça Denemelerine Kesitsel Bir Katkı: 2013-2015 Yılları. Uluslararası Türkçe eğitimi ve Öğretimi Dergisi: Kuram ve Uygulama, 1(1), 20-85.*
- Göçer, A., Moğul, S. (2011). *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi İle İlgili Çalışmalara Genel Bir Bakış. Electronic Turkish Studies, 6(3).*
- Göçer, A., Tabak, A. G. G. ve Coşkun, A. (2012). *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Kaynakçası. Türklük Bilimi Araştırmaları, (32), 73-126*
- Göçmen, E. (2018). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Otantik Dokümanların Kullanımı Ve A1-A2 Düzeyinde Dil Becerilerine Etkisi*. (Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara.

- Gülle, Z. (2019). *Yabancılarla Türkçe Öğretiminde Kültür Aktarımının Başka Bir Boyutu: Ders Kitaplarının Cinsiyet Tercihini Açısından İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Zonguldak.
- Gündoğdu, İ. (2019). *Kültürler Arası İletişim Yaklaşımı Açısından Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarındaki Deyimler*. (Yüksek Lisans Tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Samsun.
- Güneş, K. (2019). *Yabancılarla Türkçe Öğretimi Ders Kitapları İle Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğretimi Ders Kitaplarının Tema Ve Tema İçeriğindeki Sözcükler Açısından Karşılaştırılması*. (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Güney, E. Z. (2019). *Yabancılarla Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarında Bulunan Metin Altı Soruların Yenilenmiş Bloom Taksonomisine Göre Analizi*. (Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Gürbüz, N. E. (2018). *Yabancılarla Türkçe Öğretiminde Çoklu Ortam Materyali Olarak Geliştirilen Zenginleştirilmiş Kitabın Öğrenme Üzerinde Etkileri*. (Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Güvendik, T. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Dil-Kültür İlişkisi Bağlamında Yazınsal Metinlerin Temel Söz Varlığı Açısından İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü , Nevşehir.
- Harputoğlu, B. (2015). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Ve Ana Dil Türkçe Ders Kitaplarında Öğrenme Stratejilerinin İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Hasekioğlu, I. (2009). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Sözcük Bilgisi Öğretimi -Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe 1 Serisinde Sözcük Öğretiminin Değerlendirilmesi Ve Sözcük Öğretimi İçin Uygulama Örnekleri*. (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Hayran, T. (2019). *Yabancılarla Türkçe Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarında Söz Varlığına Yönelik Bir İnceleme*. (Yüksek Lisans Tezi). Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.
- İltar, L. (2018). *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarındaki Okuma Metinlerinin Farklı Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi*. (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- İşçi, C. (2012). *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan Yeni Hitit Ders Kitabının Dört Temel Dil Becerisi Ve Kültür Açısından İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Kalaycı, D. (2018). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Ve İngilizce Öğretimi Ders Kitaplarının Karşılaştırılması*. (Yüksek Lisans Tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Kanca, E. (2020). *Yabancılar Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarında Görsel-Metin Uyumu*. (Yüksek Lisans Tezi). Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.
- Kara, A. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Ve Rusça Öğretiminde Kullanılan Program ve Ders Kitaplarının Karşılaştırılması*. (Doktora Tezi). Fırat Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Karakuş, O. (2018). *Yabancılar Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarındaki Metinlerde Değer Aktarımı Referanslarının Yeri*. (Yüksek Lisans Tezi). Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay.
- Karazeyrek, A. (2019). *İzmir Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti B1 Ders Kitabının Dört Temel Dil Becerisi Bağlamında İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Kaya, C. (2009). *Divanu Lugat'it Türk Araplara Türkçeyi Öğretmek İçin mi yazıldı? III*. Uluslararası Türkoloji Kongresi Bildirisi, Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi Yayını, s.145-148, Türkistan.
- Kayasandık, E. (2018). *Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarındaki Dil Bilgisi Öğretim Yöntemlerinin İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya.
- Kayatürk, N. (2018). *Yabancılar Türkçe Öğretimi Kitaplarındaki Metinlerin Örtülü Anlam Unsurları Açısından Değerlendirilmesi (İstanbul Yabancılar Türkçe Öğretimi Seti)*. (Yüksek Lisans Tezi). Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay.
- Kaynaköz, A. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Mizahi Unsurlardan Yararlanma*. (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Keleş, O. (2015). *Türkçe ve Almanca'nın İkinci Dil Olarak Öğretilmesinde Kullanılan İki Ders Kitabının Yazma Becerisi Açısından Karşılaştırılması*. (Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Keskin, F. (2010). *Yetişkinlere Yönelik Yabancı Dil Olarak Türkçe Derslerinde Yazınsal Metinlerle Kültür Aktarımı*. (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- Keskin, H. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanılan Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin Çoklu Zekâ Kuramı Açısından İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Zonguldak.
- Kılıç, F. (2019). *Kültürel Öğeler Açısından Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kaynak İncelemesi: Türkçeye Yolculuk B1-B2 Ve Altay Türkçe Öğreniyorum B1-B2 Örnekleri*. (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Kılıç, T. (2017). *Yedi İklim Türkçe Ve İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Setlerindeki Fülimsilerin Kullanım Sıklığının Belirlenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir.
- Koçak, N. (2019). *Yabancılarla Türkçe Öğretimi Kitap Setlerinde Dil Bilgisi Öğretimi*. (Yüksek Lisans Tezi). Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- Koçak, S. (2018). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Temel Düzeyde (A1-A2) Konuşma İzence Örneğinin Hazırlanması*. (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara.
- Koparan, B. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Türk Kültür Öğelerinin Aktarımına İlişkin Öğrenci Ve Öğretim Elemanı Görüşleri İle Ders Kitaplarının İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya.
- Koparıcı, I. F. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe B1 Seviyesinde Deyim Öğretimi / Öğrenimi*. (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara.
- Korkmaz, C. B. (2018). *Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Kullanılan Dinleme Metinlerinin İncelenmesi ve Değerlendirilmesi*. (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Koşcu Deniz, G. (2017). *Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Fülimsilerin İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Koşucu, F. Z. (2007). *Türkçenin Yabancılarla Öğretiminde Ulaçların Düzeylere Göre İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Mustafaoğlu, R. (2018). *Yabancı Dil Olarak İngilizce Ve Türkçe Öğretimi A1 Ve A2 Seviyesindeki Ders Kitaplarının Söz Varlığı Bakımından Karşılaştırılması*. (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- Oktaç, M. R. (2015). *Yabancılara Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarındaki Metin Altı Sorularının Bloom Taksonomisi'ndeki Bilişsel Düzeyler Açısından İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Başkent Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Onat, N. (2013). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Fiilde Çatı*. (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Ömeroğlu, E. (2016). *Yabancılara Türkçe Öğretimi İçin Hazırlanmış Ders Kitaplarının İncelenmesi*. (Doktora Tezi). Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Öncel, E. (2020). *Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarında Yer Alan Yazma Etkinliklerinin Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni Kapsamında Değerlendirilmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir.
- Ördek, F. (2019). *Yabancılar İçin Türkçe İstanbul (İstanbul Turkish For Foreigners Course Book) Ve Yedi İklim Orta Seviye Ders Kitaplarının Kültür Aktarımı Açısından İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Özbal, B. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Ders Kitaplarında Alıştırma ve Soruların İncelenmesi: A1-A2 Düzeyi*. (Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara.
- Özcan, E. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Metin Seçimi: Yeni Hitit B1 Düzeyi*. (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara.
- Özdemir, M. (2019). *Yabancılara Türkçe Öğretiminde Eylemlerin Biçim-Anlam Ve Kullanım Açısından Değerlendirilmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Özdemirel, A. Y. (2017). *Yabancı Dil Olarak Türkçe ve İngilizce Ders Kitaplarındaki Sözcüklerin Kullanım Sıklığı Bağlamında Değerlendirilmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Özgat Tatan, O. (2018). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarında Kültür Aktarımı: Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti Örneği (A1-A2 Düzeyi)*. (Yüksek Lisans Tezi). Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.
- Pehlivan, F. (2007). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kültürlerarası Etkileşim Odaklı Yaklaşım Uyarınca Metin Çalışmaları*. (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Pirinç, D. (2010). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Ortaçların İncelenmesi Ve Öğretimi -Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı Orta 2 Örneğinde*. (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- Rebahan, Z. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarındaki Konuşma Etkinliklerinin Göreve Dayalı Dil Öğretimine Göre İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Muğla.
- Sağlık, H. (2018). *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarında Yer Alan Konuşma Becerisi Etkinliklerinin Avrupa Dil Gelişim Dosyası Doğrultusunda Değerlendirilmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Sanga Görgü, Y. (2016). *Türkçe ve İngilizce Ders Kitaplarının Şahsileştirme Açısından Karşılaştırılması*. (Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Saydam, M. (2018). *Kelime Öğretimi Stratejileri Açısından Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Kitapları Üzerine Bir Araştırma*. (Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Sayın, Z. (2001). *Gülten Dayıoğlu'nun Çocuk Romanlarına Görsel Düzen Açısından Bir Yaklaşım*, Ankara: A.Ü Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.
- Sayid Açıkgöz, E. (2018). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarında Kültür Aktarımı: Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı: (A1-A2 Düzeyi)*. (Yüksek Lisans Tezi). Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.
- Serin, N. (2017). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi İçin Hazırlanmış Ders Kitapları ile Bu Kitapları Kullanan Öğrencilerin Söz Varlığının Karşılaştırılması*. (Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Sever, P. (2019). *Yeni Hitit Dil Öğretim Seti İle Yedi İklim Dil Öğretim Setinin Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kültür Aktarımı Açısından Karşılaştırılması*. (Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir.
- Seyidoğlu, H.(2003). *Bilimsel Araştırma ve Yazma El Kitabı*(9. Baskı), İstanbul
- Sönmez, Ö. (2019). *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarının Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçevesi Açısından İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Şengen, Y. (2020). *Yabancılarla Türkçe Öğretiminde Seviyelere Göre Kelimelerin Derinlik Ve Genişlik Boyutlarının İncelenmesi: Yedi İklim Örneği*. (Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Şengezer, M. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Sözcükler Arası Anlam İlişkileri: Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Örneği*. (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara.

- Şimşek, E. (2019). *Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarındaki Metinlerin Okunabilirlik Düzeyleri Açısından İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.
- Şimşek, P. (2011). *Yabancılara Türkçe Öğretiminde Okuma Metinleri Ve Yardımcı Kitaplar*. (Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- Şimşek, R. (2016). *Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarının Temel Dil Becerileri Bağlamında Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir.
- Tanju, B. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde A1 Ve A2 Düzeyleri İçin Önerilen İletişimsel Konuşma Etkinlikleri*. (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Tekin, E. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Kitaplarında Atasözü Ve Deyimlerin Öğretim Stratejileri Üzerine Bir Durum Tespiti*. (Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Toprak, Z. (2017). Türkiye’de Akademik Yazı: İntihal ve özgünlük. *Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 34(2), 1-12.
- Tunay, A. (2010). *Avrupa Dil Çerçevesi’nin Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarına Uygulanışının Değerlendirilmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.
- Tuzcu Eken, D. (2011). *Yabancı Dil Olarak Türkçe ve İngilizce Öğretiminde Temel Düzey Dinleme-Anlama Etkinliklerinin Karşılaştırılması*. (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Uğur, A. (2019). *Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti Ders Kitaplarının Sözcük Öğretimi Açısından İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir.
- Ummak, H. (2018). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanılan ‘Kolay Gelsin’ Ve ‘İstanbul’ Ders Kitaplarında Kültürlerarası Öğrenme*. (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Ülker, N. (2007). *Hitit Ders Kitapları’ Örneğinde Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kültür Aktarımı Sürecine Çözümleyici Ve Değerlendirici Bir Bakış*. (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Vargelen, H. (2013). *Kültürlerarası İletişimsel Yeterlilik Bağlamında Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarının Değerlendirilmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yalçın, Ç. (2018). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarında Yer Alan Dinleme Etkinliklerinin Dil Öğrenme Stratejileri Açısından İncelenmesi*.

- (Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir.
- Yavuz, G. (2016). *Gazi Tömer Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti Dinleme Etkinliklerinin İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.
- Yeşil, F. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Ve İngilizce Öğretimi İleri Seviye Ders Kitaplarındaki Kelime Etkinliklerinin Karşılaştırılması*. (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (6. Baskı)*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz İbrahimi, Ş. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe ve İngilizce Öğretiminde Kullanılan Yedi İklim ve Network (B1, B2) Ders Ve Çalışma Kitaplarında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Taksonomik Olarak İncelenmesi ve Karşılaştırılması*. (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yılmaz, C. (2019). *Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi Bağlamında Okuma Kazanımlarının (B1 Düzeyi) Ders Kitaplarındaki Görünümü*. (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yılmaz, E. (2019). *Ottoman Turkish Conversation Grammar Adlı Eserin Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi Açısından İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- Yılmaz, G. (2019). *Gazi Üniversitesi Tömer'e Ait Ders Kitaplarındaki Kelime Evreninin Akademik Eğitim Yeterliliği Bakımından İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yurtseven Üze, F. (2010). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yazınsal Metinlerin Yeri ve Önemi*. (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Zenk, O. (2008). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Ders Kitaplarının Oluşturmacı Kuramın İlkeleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Zorpuzan, S. (2018). *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan Kitaplardaki Kalıp Söz Ve Deyim Varlığı*. (Yüksek Lisans Tezi). Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.

ORCID

Hakan YALAP

 <https://orcid.org/0000-0003-0300-2741>

Rabia Esmâ Bakal

 <https://orcid.org/0000-0002-4069-4663>

SUMMARY

Purpose

One of the main resources in language teaching is textbooks. In this article, the master's and doctoral theses, in which the textbooks created by some institutions with different contents in the teaching of Turkish as a foreign language, were examined in accordance with the determined criteria, were evaluated in the light of qualitative criteria. The aim of this research is to examine the quality of the textbook researches in which teaching Turkish as a foreign language is the subject, and to determine how similar these academic studies, which increase in quantity every year, are similar in terms of content. For this purpose, 106 master's and 8 doctoral theses were identified in the search carried out from the database of the National Thesis Center. The search is limited to the theses between the years 2007-2020. Since the establishment of Yunus Emre Institute in 2007, the textbooks prepared to teach Turkish to foreign students have been examined until today and their positive/negative aspects have been stated academically. Academic studies on the textbook are not limited to master's and doctoral theses. The information that 797 articles have been written on YÖK textbooks as a result of the reviews in the literature is included in the article titled "A Study on Published Scientific Studies on Teaching Turkish to Foreigners" published by Hakan Özer and Sibel Turhan Tuna(2020). The fact that the subject of reviewing the YÖK coursebook has become prominent in academic studies has necessitated the evaluation of the studies.

Method

In this study, case study, scanning and document analysis techniques from qualitative research methods were used. The literature search was limited between 2007 and 2020. The last scanning process was carried out on 25.11.2020. While scanning, concepts such as teaching Turkish to foreigners, YÖK, textbook, Yeni Hitit, Yeni İklim, teaching sets, TÖMER, DİLMER, four basic skills were used. According to the findings obtained as a result of the literature review, 106 master's theses and 8 doctoral theses were reached. The aim of this article is to evaluate 114 postgraduate studies identified in the light of qualitative criteria. 114 selected postgraduate studies; method, problem situation, finding, result, originality, content were evaluated.

Results

In 2007, the first postgraduate studies that examined the textbooks in the field of teaching Turkish to foreigners were found. Theses published after the last screening date in the National Thesis Center system are not included in the limitation of this study. The distribution of master's theses over the years is as follows: three in 2007, one in 2008, one in 2009, four in 2010, four in 2011, one in 2012, four in 2013, two in 2014, and one in 2015. six, seven in 2016, seven in 2017, twenty-one in 2018, forty in 2019, five in 2020. In 2020, there seems to be a sudden decrease in quantitative terms. However, it is thought that there is a decrease due to the last screening date at the National Thesis Center. In the field of teaching Turkish to foreigners, the most intensive course book review is in 2019. Eight doctoral theses, which are the subject of the research, are concentrated between 2016-2019. The distribution of doctoral theses over the years is as follows: One in 2016, one in 2017, three in 2018, and three in 2019. In 2020, no doctoral dissertation has been identified examining the textbooks used in teaching Turkish as a foreign language.

Conclusion and Discussion

It has been observed that the evaluated master's and doctoral studies are not in accordance with scientific work ethics, they have deficiencies in solving problems, and they repeat the existing ones rather than improving what is known in the literature. These theses, which examine any phenomenon contained in the textbooks, both quantitatively and qualitatively; their inability to develop a problem situation; It also caused them not to reach an effective and competent result. Although there are a few scientifically qualified studies among the 106 master's theses and 8 doctoral theses, it has been seen that most of the studies are far from originality and focused on identifying the already existing ones. The fact that the theses are repeated with the same sample, method, subject, tables and graphics also prevents the increase in scientific diversity in the field of teaching Turkish to foreigners. In order to develop the field of teaching Turkish as a foreign language, scientific diversity is needed. The fact that the field of YÖ is a multidisciplinary branch is a feature that will be beneficial for the formation of scientific diversity. However, despite this feature, the authors; In the recommendations section of his studies, he recommends that other researchers should review any YÖ textbook again and again with certain criteria. Details of the aforementioned allegations are included in the full text of the article.